

ՀԱՏՎԱԾ Վ. ԴԱՎԹՅԱՆԻ «ՌԵՔՎԻԵՄ» ՊՈԵՄԻՑ

Աջխարհում՝ անթիվ գերեզմանոցներ,
Անթիվ ջիրիմներ՝ հողագունդն ի վար...
Եվ սակայն ջիրիմն իմ ժողովրդի,
Իմ մի բուռ, փոքրիկ իմ ժողովրդի
Ամենամեծն է
Աջխարհում արար...

Դեր-Չորի քամին
Մանկան ոսկորից սրինգ էր սարքել
Եվ արջալույսի խաղաղության մեջ
Սուլում էր մահվան անմահ նվագներ:
Սուլում էր, հուշում,
Որ ավազի տակ
Մի կարմիր կանաչ
Ու մի կապուտակ
Երազ կա թաղված...
Եվ անապատը,
Որ հսկա ու փակ
Մեռյալի կոպ էր թվում իմ աչքին,
Շարժվում էր ասես
Ու այն կապուտակ,
Այն կարմիր կանաչ
Երազն էր ցուլում...

...Հետո գիշերը կանգնել էի ես
Եփրատի դաժան կամուրջի վրա:

Լուսինը ելավ:
Անապատային կարմիր մի լուսին:
Կարմիր լուսնի տակ
Եփրատը կարմիր ցուլանք էր տալիս,
Ու թվում էր ինձ,
Թե երակն է նա,
Բացված երակն է
Հայոց աշխարհիս:
Կանգնել էի ես:

Սպիտակ հագած մի բարակ աղջիկ
Եփրատի դաժան կամուրջի վրա
Եվ լուսնկայի անուրջի վրա

«Սուրբ-սուրբ» էր երգում:

«Սուրբ-սուրբ»-ը՝ սարսուռ,

«Սուրբ-սուրբ»-ը՝ ոգի,

«Սուրբ-սուրբ»-ը՝ լույսը

Անմահ մորմոքի,

«Սուրբ-սուրբ»-ը՝ կարոտ

Ու վերին թախիծ,

«Սուրբ-սուրբ»-ը հյուսված

Կիրակնալույսից ու մթնշաղից,

Հյուսված արցունքից

Ու խնկաբուրից,

Պոկված դեղձենուց,

Լեռան աղբյուրից,

Պոկված մայր հողի բացված երակից,

Ջրհասեղանի կապույտ կրակից,

Մեր անդունդների խորացումներից,

Մեր կատարների ցոլացումներից...

«Սուրբ-սուրբ» էր երգում:

Լսում էր, լսում Եփրատը լռած

Ու հետո ասես ինչ-որ բան հիշում

Ու հայերեն էր Եփրատը խշշում:

«Սուրբ-սուրբ» էր երգում...

Ու տիեզերքում

Լռություն էր խոր:

Ու «Սուրբ-սուրբ»-ի մեջ

Իմ հայրենիքն էր ցոլում հեռավոր:

Լեռները կապույտ

Ու թանձր կապույտ ալիքներ տալով,

Ծփում են, ծփում ու չեն քարանում,

Տիեզերական զրնգուն ու զով

Մի լռություն է այդ վեհարանում:

Արարատ լեռը անհունին թիկնել,

Ցուքեր է նետում ձյան ու սառույցի,

Կատարի ամպը արևից շիկնել

Ու բաշ է դարձել քնած առյուծի:

Իսկ այնտեղ՝ ցածում,

Ապրիլ է նորից...

Ձնհալը լացել,

Խենթացել,

Անցել,

Հետքից թողել է փրփուրը ծաղկի...

Ցոլանքների մեջ արևածագի

Մեղվի

Ու ծաղկի

Ներդաշնակությունն է քաղցրորեն զնգում,

Դաշտը ծայրեծայր այրվում է քնքուշ,

Դաշտը ծայրեծայր հեղեղ է ծաղկի,

Հրդեհ է ծաղկի,

Ծաղկի ծով է ծուփ,

Ծաղկի զրնգոց...

Ապրիլը դաշտից առել կայծ ու բոց,
 Լեռներն է ելել
 Ու լեռներն ի վեր
 Վառել մասրենու վայրենի թփեր,
 Վառել կակաչներ ու հորոտ-մորոտ,
 Չանգակածաղկի ծիծաղն արևոտ
 Եվ հրաշքներ է վառել անանուն,
 Իսկ հավերժության կապույտ սափմանում
 Վառել է ահա՝
 Հարության նման
 Հրեղեն ու բորբ
 Մի ցայգածաղիկ...
 Ախ, իմ հայրենիք,
 Անապատները նետեցին վրադ,
 Որ դու չծաղկես...
 Ու հիմա հեռվից,
 Այս անապատից
 Նայում եմ ես քեզ,
 Ես քեզ եմ նայում, իմ հին տառապանք,
 Ես քեզ եմ նայում, դարավոր իմ խաչ,
 Եվ մահվան մթին այս անապատում
 Ես ծնկաչոք եմ
 Քո ծաղկի առաջ...

